

Minna Sidorov (toim.)

Ympäristön kunnostusohjelma 2005 – 2007

ESR –projektin raportti

Minna Sidorov (toim.)

Ympäristön kunnostusohjelma 2005 – 2007

ESR –projektin raportti

ETELÄ-SAVON
YMPÄRISTÖKESKUS

Mikkeli 2008

Kansikuva: Vesikasvien niittoa ja öljyntorjuntatöitä Mäntyharjulla (Harri Kaipainen).
Taitto: Sari Honkanen, Etelä-Savon ympäristökeskus.
Monistus: Oswald Interkopio Oy, Mikkeli.

Sisältö

Tiivistelmä	5
Tavoitteet.....	7
Yhteistyö	7
Rahoitus	7
Tiedottaminen	8
Työntekijät.....	9
Koulutus	9
Työkohteet	14
Mikkelin alueen työkohteet.....	14
Rakennusten kunnostukset	14
Tienvarsien raivaukset 2006-2007.....	25
Muut työt	26
Pieksämäen alueen työkohteet	28
Rakennusten kunnostukset	28
Tienvarsien raivaukset.....	28
Ympäristötyöt.....	28
Savonlinnan alueen työkohteet	31
Rakennusten kunnostukset	31
Ympäristön kunnostustyöt	31
Tienvarsien raivaus.....	31
Vesistökuunnostukset	33
Hoitokalastus	33
Koekalastus	34
Vesikasvien niitto	36
Perinnebiotooppien hoito	39
Palaute.....	39

Tiivistelmä

Etelä-Savon ympäristökeskuksessa on ollut käynnissä Euroopan sosiaalirahaston osittain rahoittama Ympäristön kunnostusohjelma –projekti vuodesta 2001 lähtien. Projekti päättyi vuoden 2007 lopussa.

Projektin kohderyhmänä on ollut Etelä-Savon ympäristökeskuksen toimialueen pitkäaikaistyöttömät, joista osa on yli 50-vuotiaita. Projekti on työllistänyt vuosittain 20 – 24 työntekijää kuukaudeksi sekä projektisihteerin ja kaksi työnjohtajaa 10-11 kuukaudeksi. Projekti on työllistänyt pitkäaikaistyöttömiä vuosina 2001 – 2007 yhteensä 129 työntekijää, joista 31,4 % on ollut yli 50-vuotiaita. Projektin loppuun suorittaneista henkilöistä heti työsuhteen päättymisen jälkeen 5,4 % on sijoittunut avoimille työmarkkinoille tai on koulutuksessa.

Projektiin kuuluva ennen työsuhteen alkua käytävä n. 4 viikon mittainen koulutusjakso on ollut työntekijöiden mielestä liian teoriapainotteinen. Enemmän olisi toivottu työharjoittelua sekä tutustumista erilaisiin työkohteisiin. Koulutusta pidettiin kuitenkin hyödyllisenä työtehtäviä ajatellen. Myös koulutuksen yhteydessä käyty tulityö-, työturvallisuus- sekä tieturva –kortit koettiin hyödyllisiksi. Opettajien ammattitaitoa pidettiin pääsääntöisesti erittäin hyvänä ja asiantuntevana. Työntekijät ovat viihtyneet projektin tarjoamissa töissä hyvin. Työntekijöiden antamissa palautteissa n. 90 % vastanneista on kokenut, että työllistymisellä hankkeeseen on hyötyä tulevaisuudessa. Näkyviä työkohteita on pidetty hyvinä suosituskohteina, lisäksi ne ovat parantaneet työntekijöiden itsetuntoa.

Työkohteina ovat olleet erilaiset rakennusten kunnostukset, vesistökunnostukset, ympäristön raivaustyöt sekä perinnebiotooppien, kuten niittyjen ja ketojen hoitotyöt. Työkohteiden luontees- ta johtuen töiden ohessa on opeteltu myös perinteisiä rakennustapoja.

Yhteistyötä hankkeessa on ollut Etelä-Savon alueen kuntien, työvoimatoimistojen, kyläyhdistysten, osakaskuntien, yhdistysten sekä yksityisten henkilöiden kanssa. Tienvarsien ja risteysalueiden raivaustyöt on suoritettu yhteistyössä Tiehallinnon Kaakkois-Suomen tiepiirin kanssa. Yhteistyötahoilta on saatu positiivista palautetta yhteistyön sujuvuudesta hankkeen työnjohdon sekä ympäristökeskuksen yhteyshenkilöiden kanssa ja toivottu samantapaisen yhteistyön jatkumista.

Projektin toimintaa ohjaa ohjausryhmä, jossa on jäsenenä Etelä-Savon TE-keskuksen, Mikkelin työvoimatoimiston, kuntien ja Etelä-Savon ympäristökeskuksen edustajia. Ohjausryhmä kokoontui noin kolme kertaa vuodessa vuosina 2005 - 2007.

Ohjausryhmän jäsenet:

Kehittämispäällikkö Vilja Siiskonen, Etelä-Savon TE-keskus (31.8.2007 saakka)

Kehittämispäällikkö Irja Sokka, Etelä-Savon TE-keskus (1.9.2007 alkaen)

ESR-koordinaattori Kati Torniainen, Etelä-Savon TE-keskus

Apulaistoimistonjohtaja Seppo Hietamies, Mikkelin työvoimatoimisto

Kunnaninsinööri Jorma Mattinen, Kerimäen kunta

Tekninen johtaja Tapani Mähönen, Pieksämäen kaupunki

Kiinteistöpäällikkö Aulis Häkkinen, Senaattikiinteistöt

Ympäristöasiantuntija Hanna Kailasto, Tiehallinto Kaakkois-Suomen tiepiiri (30.8.2007 saakka)

Ympäristöasiantuntija Anita Airaksinen, Tiehallinto Kaakkois-Suomen tiepiiri (1.9.2007 alkaen)

Rakennuttamispäällikkö Juha Maaranen, Etelä-Savon ympäristökeskus

Biologi Sirpa Peltonen, Etelä-Savon ympäristökeskus

Ympäristösuunnittelija Reijo Lähteenmäki, Etelä-Savon ympäristökeskus

Rakennusmestari Oiva Turunen, Etelä-Savon ympäristökeskus

Projektisihteerin Helena Kääriäinen, Etelä-Savon ympäristökeskus (30.8.2006 saakka; äitiyslomalla 1.9.2005 alkaen)

Projektisihteerin Minna Sidorov, Etelä-Savon ympäristökeskus (1.9.2005 alkaen)

Asiantuntijat:

Tiemestari Kari Kapanen, Tiehallinto Kaakkois-Suomen tiepiiri v. 2006

Tiemestari Raimo Ilvonen, Tiehallinto Kaakkois-Suomen tiepiiri v. 2007

Tienpidon asiantuntija Rainer Vikman, Tiehallinto Kaakkois-Suomen tiepiiri v. 2007

Työnjohtajat:

Mikkeli, Harri Kaipainen v. 2005-2007

Pieksämäki, Roini Markkanen v. 2005

Savonlinna, Vesa Kalsta v. 2006

Pieksämäki, Arto Rautiainen v. 2007

Tavoitteet

Projektin tavoitteena on edistää työelämän tasa-arvoa niillä alueilla, joilla on vähän työtilaisuuksia. Tavoitteena on parantaa ympäristön viihtyisyyttä ja luonnon biologista monimuotoisuutta. Projektissa pyritään lisäämään työntekijöiden ympäristötietoisuutta ja –vastuullisuutta. Lisäksi ympäristön kunnostusohjelma –projektin tavoitteena on edistää Etelä-Savon rakennuskannan kunnossapitoa ja kulttuuri- ja perinnemaisemien säilymistä sekä parantaa vesistöjen käyttökelpoisuutta. Vuosien 2006 – 2007 tavoitteena on myös liikenneturvallisuuden parantaminen tienvarsien raivaustöillä.

Työllistämisyksikön aikana pyritään lisäämään osallistujien valmiuksia korjausrakentamisessa. Tarkoituksena on kehittää osallistujien kykyä tunnistaa maiseman arvokkaat kohdat sekä hoitaa ja kunnostaa niitä. Osallistujat saavat myös tietoa erilaisista vesistöjen kunnostusmenetelmistä ja valmiudet niiden käyttöön.

Projektin määrällisenä tavoitteena on edellisten vuosien mukaan:

- Korjata kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennuksia 3 kpl/vuosi
- Niittää vesikasveja 100 ha/vuosi
- Hoitokalastaa 1-3 kpl järvellä/toimialue

Projektilla on suuri merkitys haja-asutusalueiden työllistäjänä ja ympäristön viihtyisyyden lisääjänä. Projektin tuloksena osallistujien sosiaaliset taidot lisääntyvät ja työnhakumahdollisuudet paranevat. Työn tuloksena rakennuksia saadaan parempaan kuntoon ja vesistöjen virkistyskäyttö lisääntyy. Projektin päätyttyä osakaskunnat ja muut mukana olleet tahot jatkavat projektin aikana opittujen vesistöjen kunnostukseen liittyvien töiden tekemistä omatoimisesti. Muut projektin tuotokset kuten laavut, melontareittien rakenteet yms. palvelevat virkistyskäyttöä ja tukevat paikallista yrittäjyyttä. Tienvarsien raivauksilla lisätään liikenneturvallisuutta ja parannetaan maisema-arvojen näkymistä tielle.

Yhteistyö

Ympäristön kunnostusohjelma –projektin toteutus perustuu yhteistyölle eri tahojen kesken. Keran vuodessa Etelä-Savon ympäristökeskus lähettää kunnille ja muille yhteistyötahoille kyselyn, jossa ympäristökeskus etsii mahdollisia tulevia työkohteita. Kohteet valitaan kyselystä tulleiden vastausten perusteella yhteistyötahojen kanssa käytyjen neuvottelujen jälkeen.

Työntekijät valitaan yhdessä paikallisten työvoimatoimistojen kanssa. Valinnassa otetaan huomioon työntekijän aikaisemmat työkokemukset, mutta ennen kaikkea kiinnostus työtehtävää kohtaan on merkittävä valintaperuste.

Varsinainen projektin suunnittelu, töiden toteutus, hallinnointi ja tiedottaminen ovat Etelä-Savon ympäristökeskuksen tehtäviä. Etelä-Savon ympäristökeskus vastaa projektin työnjohdosta.

Yhteistyösopimuksen vastuulle jää materiaalihankinnat valittaviin työkohteisiin. Lisäksi vesikasvien niitossa on mukana talkooväkeä, joiden tehtäväksi jää kerätä niitetyt vesikasvit rannalta kompostoitavaksi. Hoitokalastuksessa on yhteistyötahona ollut osakaskuntia. Osakaskunnat ja maanomistajat ovat osoittaneet paikat hoitokalastuksessa tulevan roskakalan kompostoinnille.

Vuosina 2006 ja 2007 tienvarsien raivaustyöt toteutettiin yhdessä Tiehallinnon Kaakkois-Suomen tiepiirin kanssa. Tarvittavan raivauskaluston hankki Tiehallinto.

Rahoitus

Ympäristön kunnostusohjelma –projekti on saanut Euroopan sosiaalirahaston tavoite 1A-ohjelman rahoitusta toimintalinjalta 2 (Osaamisen vahvistaminen ja työvoiman valmiuksien parantaminen) ja toimenpidekokonaisuudelta 2.4 (Työelämän tasa-arvon edistäminen).

Taulukko 1. Etelä-Savon TE-keskuksen hankkeelle myöntämä rahoitus eri vuosina.

Vuosi	Toimintamenot €	Työvoimapolitiittiset toimenpiteet €	Yhteensä €
2005	163 800	248 200	412 000
2006	138 000	257 000	395 000
2007	98 000	288 000	386 000
Yhteensä	399 800	793 200	1 193 000

Työvoimapolitiittiset toimenpiteet sisältävät osallistujien koulutuksen ja palkat työllistymisjaksolta. Euroopan sosiaalirahaston rahoitusosuus on 50 % ja kansallinen rahoitusosuus 50 %.

Yhteistyötahot ovat osallistuneet projektin rahoitukseen kustantamalla materiaalikuluja ja teke-mällä talkootyötä. Talkootyön laskennassa on käytetty tuntihintaa 8,5 €/tunti.

Taulukko 2. Yhteistyötahojen kustantamat materiaalikulut ja talkootyön osuudet hankevuosina.

Vuosi	Yhteistyötahojen kulut yhteensä €	Talkootyön osuus kuluista €
2005	n. 36 067	n.18 554
2006	n. 39 158	n. 3 532
2007	n. 66 336	n. 6 187

Tiedottaminen

Vastuu tiedottamisesta kuuluu Etelä-Savon ympäristökeskukselle. Vuosittain on lähetetty tiedo-tusvälineille tiedote, jossa on kerrottu kuluvan vuoden työllistämistöistä. Tiedotusvälineet ovat myös itse kyselleet mahdollisia jutun aiheita. Vuosien aikana lehtiartikkeleja on ollut maakunnan lehdissä yhteensä 37 kpl. Myös Itä-Suomen paikallisuutiset, YLE24 ja Etelä-Savon radio ovat tehneet ohjelmia vesikasvien ja niittyjen niitoista, tienvarsien raivauksista ja rakennusten kun-nostuksista.

Ohjausryhmän jäsen Reijo Lähteenmäki oli toukokuussa 2006 Virossa pitämässä esitelmän vesikasvien niitoista Vesistöjen ekologinen kunnostaminen –seminaarissa. Samalla hän kertoi projektista ja ESR-rahoituksesta. Virolaisen Jõgevan maakunnan ympäristöasiantuntijat tutus-tuivat kesällä 2006 Puomilansalmen niittoihin. Lisäksi projektissa on ollut yhteistyötä Lounais-Suomen ympäristökeskuksen kanssa vesikasvien niittojen osalta.

Yhtenä tiedottamisen välineenä toimi myös työntekijöiden sekä työnjohtajien työtakkeihin pai-nettu ESR-logo.

Kuva 1. Ohjausryhmä tutustumassa työkohteeseen Kokonsaaressa (Sirpa Peltonen).

Työntekijät

Taulukko 3. Hankkeessa aloittaneiden ja työsuhteen loppuun asti olleiden työntekijöiden lukumäärät sekä sairauslomien kesto päivinä. Työntekijöiden sijoittuminen projektin jälkeen on selvitetty työvoimatoimistojen kautta. Työtapaturmia vuosina 2005 ja 2007 ei ollut. Vuonna 2006 oli kolme pientä työtapaturmaa.

*) yhden työntekijän pitkän sairausloman osuus oli 226 päivää

**) kaksi henkilöä tukityöllistettynä ja kaksi työssä

Vuosi	Aloittaneita	Päättäneitä	Sairas- lomapäivät	Tilanne projektin jälkeen		
				Työssä	Koulutuksessa	Työttömänä
2005	24	19	355 *)		1	18
2006	26	23	156	4 **)	1	17
2007	24	24	46	2	-	22

Hankkeeseen liittyvän työjakson aikana työllistettävät oppivat erityistaitoja, kuten perinnerakentamista. Ympäristökeskuksesta onkin usein tiedusteltu työntekijöitä erityisosaamista vaativiin tehtäviin. Taulukossa 3 mainittu työttömänä olevien määrä kuvaa tilannetta välittömästi projektin päättymisen jälkeen. Pitkällä tähtäimellä hankkeeseen työllistymisestä saattaa kuitenkin olla hyötyä työnsaannin kannalta.

Koulutus

Projektiin osallistujille järjestettiin työvoimapolitiittinen koulutus ennen työsuhteen alkua.

Vuonna 2005 projektin järjestämä koulutus toteutettiin kustannussyistä ainoastaan Mikkeliissä. Koulutuksen hankki Etelä-Savon TE-keskuksen työvoimaosasto ja kouluttajana toimi Mikkelin aikuiskoulutuskeskus.

Taulukko 4. Ympäristön kunnostusohjelma –koulutus, Mikkeli 11.4–20.5.2005.

Koulutuksen sisältö	Lähiopetus h	Etäopetus h	Yhteensä h
Vanhoiden puurakennusten korjaus	103		103
Maalaustyöt puupinnoille perinteisiä maaleja käyttäen	35		35
Työturvallisuus rakennustöissä/tulityökortin ja työturvallisuuskortin suoritus	28		28
Ensiapukoulutus/EA-kortin suoritus (EA1)	16		16
Opintokäyntejä	21		21
Oppilaan ohjaus	7		7
Yhteensä 30 opiskelijatyöpäivää	210	-	210

Pieksänmaan työntekijät valittiin Pieksämäen työvoimatoimiston järjestämiltä kursseilta, joita olivat Ympäristön ja rakenteiden kunnostukseen valmentava koulutus (21.2. – 3.5.2005) kouluttajana Savon ammatti- ja aikuisopisto sekä Maisema- ja ympäristöhoitokoulutus (28.2. – 4.5.2005) kouluttajana Keski-Savon oppimiskeskus. Pieksänmaalla yksi henkilö valittiin projektiin ilman koulutusta.

Vuonna 2006 Etelä-Savon TE-keskuksen työvoimaosasto hankki projektille koulutuksen. Kouluttajana toimi Savonlinnan ammatti- ja aikuisopisto.

Taulukko 5. Ympäristön kunnostusohjelma –koulutus, Savonlinna 30.3.–28.4.2006 ja Mikkeli 20.4.–12.5.2006.

Koulutuksen sisältö	Lähiopetus h	Etäopetus h	Yhteensä h
Ympäristö ja sen arvot, Etelä-Savon erityispiirteet	32		32
Vesistökunnostukset	21		21
Tieturva 1 –koulutus	8		8
Ensiapukoulutus/ EA –kortin suoritus (EA1)	16		16
Maalaustyöt puupinnoille perinteisiä maaleja käyttäen	35		35
Opintokäyntejä	21		21
Oppilaan ohjaus	7		7
Yhteensä 20 opiskelijapäivää	140		140

Etelä-Savon ympäristökeskus järjesti yhden päivän kestävän veneturva –koulutuksen. Osallistujat saivat tietoa työturvallisuusasioista vesillä liikuttaessa sekä tutustuivat ympäristökeskuksen käyttämään niittokalustoon.

Vuonna 2007 Etelä-Savon TE-keskuksen työvoimaosasto hankki koulutuksen Mikkeliin. Kouluttajana toimi Anakom –henkilöstövalmennus.

Taulukko 6. Ympäristön kunnostustehtäviin valmentava koulutus, Mikkeli 5.3. – 20.4.2007.

Koulutuksen sisältö 2007	Lähiopetus h	Etäopetus h	Yhteensä h
Orientaatio, hops, oppimisen taidot	7		7
Maiseman- ja ympäristönhoidon perusteet	35	14	49
Kierrätys ja jätehuolto	28	7	35
Metsäluonto ja luonnonsuojelu	35	7	42
Vesienhoito	21	7	28
Rakennusten peruskunnostus ja perustyökalut	14		14
Turvallinen työntekotapa	7		17,5
Tulityökortti ja työturvallisuuskortti (SPEK)	21		21
Ensiapukorttikoulutus EA I ja II	28		17,5
Yhteensä	196	35	231

Etäopetus suoritettiin Etelä-Savon ympäristökeskuksella työharjoitteluna viikolla 16.

Pieksämäen koulutus oli jo valmiina oleva työvoimakoulutus.

Taulukko 7. Maiseman- ja ympäristöhoitokoulutus, Pieksämäki 19.3. – 16.5.2007.

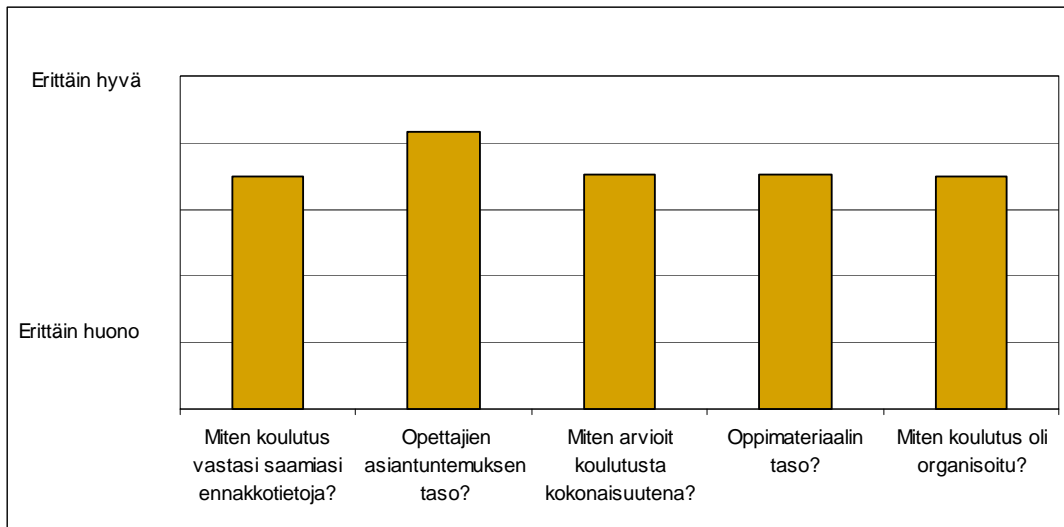
Koulutuksen sisältö 2007	Lähiopetus h	Etäopetus h	Yhteensä h
Työelämävalmiudet, työsuojelu ja ensiaputaidot	35		35
Työvälineet ja varusteet	42		42
Työvälineiden käyttökonekäsittely	56		56
Ympäristörakentaminen	70		70
Metsä ja ympäristö	42		42
Etäopetus		21	21
Kurssijärjestelyt ja ohjaus	14		14
Yhteensä	259	21	280

Etelä-Savon ympäristökeskus järjesti veneturva –koulutuksen 3.5.2007, johon osallistuivat vesillä liikkuvat työntekijät. Osallistujat saivat tietoa työturvallisuusasioista vesillä liikuttaessa sekä tutustuivat ympäristökeskuksen käyttämään niittokalustoon.

Mikkelin aikuiskoulutuskeskus järjesti ympäristökeskuksen tilaamana Tieturva 1 –koulutuksen 24.4.2007, johon osallistuivat raivaustöihin tulevat työntekijät.

Lisäksi työnjohtajat opastivat koko työjakson ajan työntekijöitä erilaisissa työtehtävissä.

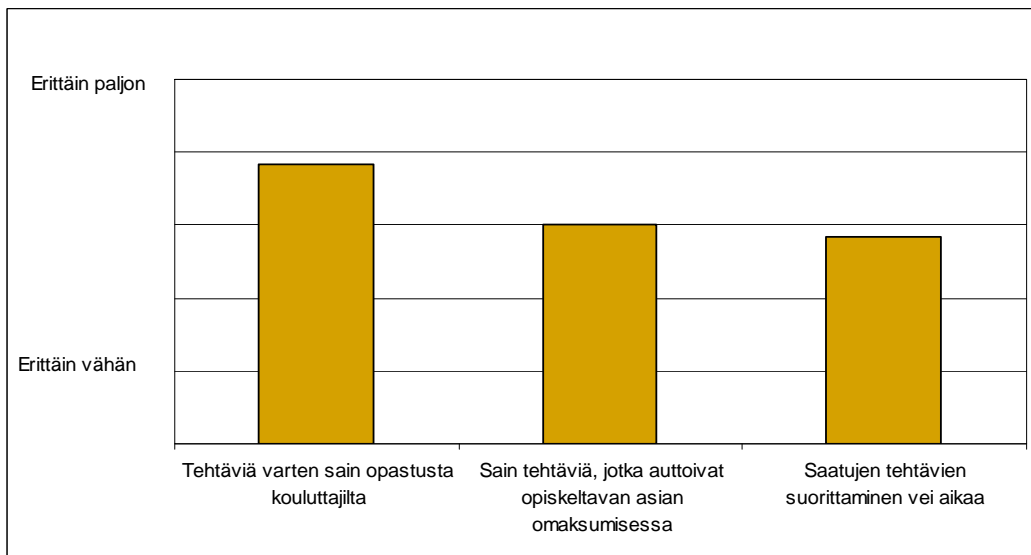
Seuraavassa on esitetty graafisesti osallistujien palaute koulutuksista vuosina 2005-2007.

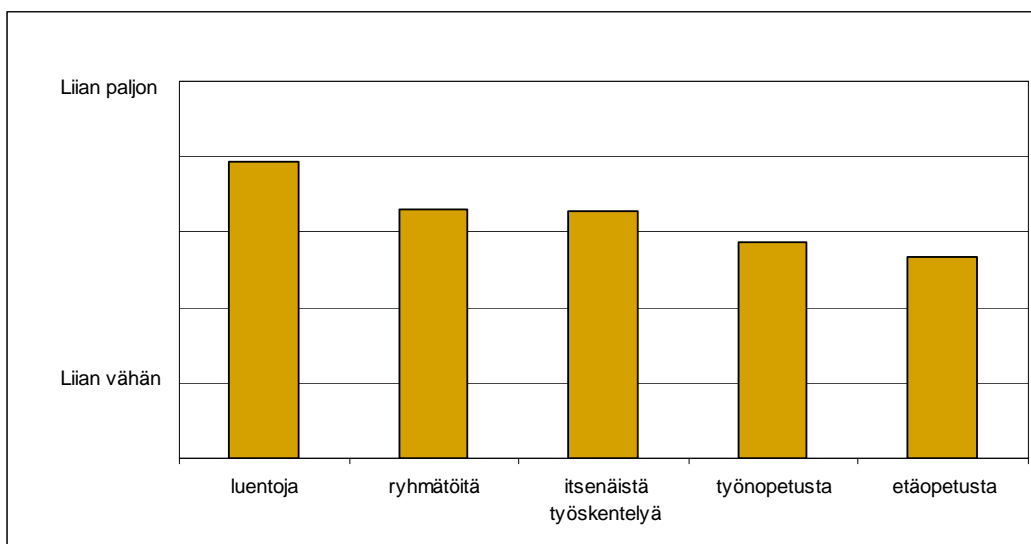
Kuva 2. Arvio koulutuksesta.

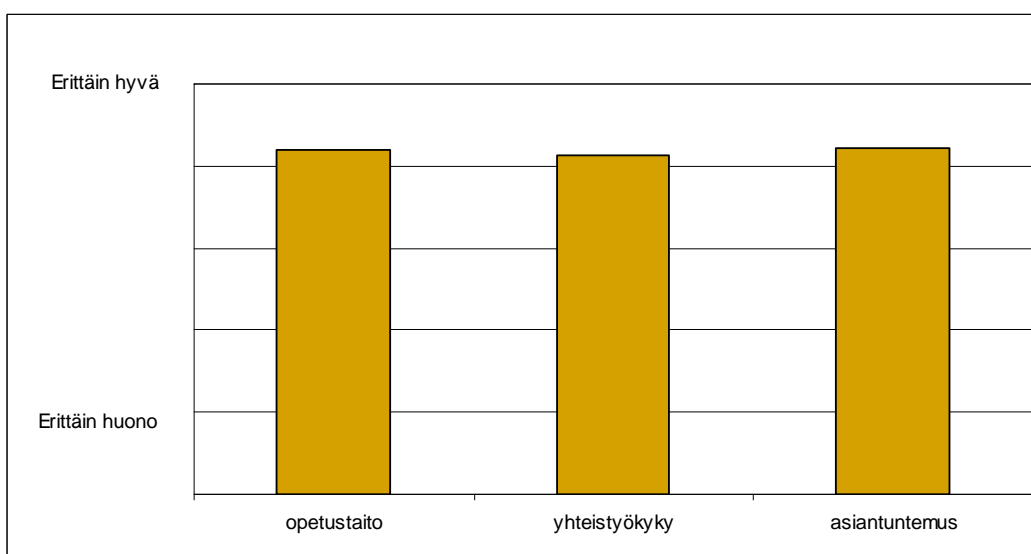
Kuva 3. Koulutusta vesikasvienniittolaitteisiin Etelä-Savon ympäristökeskuksen varikolla (Reijo Lähteenmäki).

Kuva 4. Etäopiskelun arviointi.

Kuva 5. Arvio käytettyjen opetusmenetelmien määrästä.

Kuva 6. Arvio opettajien työskentelystä.

Vapaamuotoista palautetta koulutuksesta ja projektista annettiin seuraavasti:

- ok
- tulityökortti, työturvallisuus ja Ensiapu 1 plussaa
- liian teoreettinen johtuen ajankohdasta
- toimii suunnitellun työpaikan toiminnan suhteen
- vaikea sanoa mielipidettä vielä
- ehkä vähän. Saihan siitä vähän tietoa ympäristön huollosta. Ajankohta oli huono.
- kesto käytyihin asioihin nähden hieman liian pitkä. Liikaa luentoja.
- liian hidasta etenemistä. Enemmän käytännön kokemuksia, käyntejä. Konkreettista opastusta käytännössä
- voi olla hyötyä, koska työturvallisuus. tulityö ym. koulutus saatu samassa paketissa
- liian pitkä, olisi riittänyt 2-3 viikkoa. "Välttämätön työllistymiseen"...samoihin töihin tulossa kurssin käymättömiä
- ei merkitystä jatkossa

Koulutuksesta saatu palaute oli edellisiä vuosia parempi. Opettajien opetustaitoa ja asiantuntemusta pidettiin hyvänä, mikä oli parempi kuin edellisinä vuosina. Luentoja pidettiin kyselyyn osallistuneiden mielestä liikaa.

Työkohteet

Suurimpina rakennusten kunnostustöinä olivat Mikkeliissä Jalkaväkimuseon rakennukset sekä Museokahvila. Kulttuurihistoriallisesti arvokasta Siilin myllyä Pieksämäellä kunnostettiin vuosina 2005 ja 2007. Ympäristöhoitotöistä suurimpana kohteena oli vuonna 2006 Savonlinnan Konsaaren maisemanhoitosuunnitelman mukaiset työt.

Työt painoutuivat vuosittain eri alueille. Vuonna 2005 töiden painopistealueena oli Mikkeli ja Pieksänmaa. Työntekijöitä oli 19, joista 11 työskenteli Mikkeliissä ja 8 Pieksänmaalla. Työt aloitettiin Mikkeliissä ja Pieksänmaalla vuonna 2005 touko-kesäkuun aikana.

Vuonna 2006 töitä tehtiin Mikkeliissä, Kerimäellä, Punkaharjulla, Enonkoskella ja Savonlinnassa. Mikkeliissä työntekijöitä oli 11, Kerimäellä 4, Punkaharjulla 2, Savonlinnassa 4 ja Enonkoskella 2. Vuonna 2006 kaksi työntekijää aloitti Kerimäellä helmikuussa ja Mikkeliissä 4 työntekijää aloitti huhtikuussa. Loput työntekijät aloittivat toukokuun aikana.

Vuonna 2007 töitä tehtiin Mikkelin ja Pieksämäen alueella. Työt aloitettiin Mikkeliissä huhtikuun loppupuolella ja Pieksämäellä toukokuun puolessa välissä. Työntekijöitä oli 24, joista 12 työskenteli Mikkeliissä ja 12 Pieksämäellä.

Jokaisena vuonna työskenteli kaksi työnjohtajaa.

Mikkelin alueen työkohteet

Rakennusten kunnostukset

Mikkelin alueella kunnostettiin yhteensä 12 rakennusta. Säynätsaaren rakennukset olivat uudisrakennuksia. Rakennusten kunnostustöissä oli vuosien 2005-2007 aikana 23 työntekijää.

1. Jalkaväkimuseo 2005-2007

Vuosittain maalattiin koko kesän ajan Jalkaväkimuseon rakennuksien ulkoverhouksia ja ikkunoita. Vuonna 2005 jalkaväkimuseon rakennus nro. 13. Vuonna 2006 rakennus nro. 10 sekä Museokahvilan vartiokoppi ja vartiopuomit. Vuonna 2007 rakennus nro. 12:n julkisivuja sekä ikkunoita rakennuksesta nro 11. Rakennus nro. 12:n julkisivut jäivät osittain maalamatta.

Kuva 7. Jalkaväkimuseon museokahvila maalauksen jälkeen (Harri Kaipainen).

Kuva 8. Maalaustelineityötä Jalkaväkimuseolla (Harri Kaipainen).

2. Pyöräsalmi 2005

Vuodelta 2004 kesken jäänyt Ristiinan Pyöräsalmessa sijaitsevan huvilan laituri sekä uimakoppi rakennettiin loppuun. Lisäksi rannan läheisyyteen rakennettiin huvimaja.

3. Aitan katto remontti Mieluantiellä 2005

Ristiinassa Mieluantiellä seudulle harvinaisessa vanhassa pihapiirissä sijaitsevan aitan katto kunnostettiin kolmiorimakatteella. Aiemmin samasta pihapiiristä on kunnostettu päärakennuksen kolmiorimakatto.

Kuva 9. Pyöräsalmen huvimaja ennen korjausta (Harri Kaipainen).

Kuva 10. Pyöräsalmen huvimaja korjauksen jälkeen (Harri Kaipainen).

Kuva 11. Mieluantien aitan kolmiorimakaton kunnostus (Harri Kaipainen).

4. Riihi Viljakkalansaassa 2005

Riiheä tunkattiin ja uusittiin alimmaisista hirsiä. Riihen kivi-uuni muurattiin uudestaan. Laipio ja kattorakenteet uusittiin ja rakennukseen tehtiin olkikatto käsinniitetyistä rukiinoljista. Rukiit puitiin vuonna 2004 samaisessa riihessä.

Kuva 12. Viljakkalansaaren riihen katto ja laipiorakenteet (Harri Kaipainen).

Kuva 13. Viljakkalansaaren olkikaton teko (Harri Kaipainen).

5. Liiteri Vanhassamäessä 2005

Laitisen pihapiiristä liiterin huopakatto uusittiin peltikatoksi. Samassa pihapiirissä on aiemmin maalattu punamullalla aitta, navetta ja viljankuivuri.

6. Säynätsaaren rakennukset 2006

Puulavedelle, Heposelän Säynätsaaren rakennettiin liikuntaesteisille laavu, käymälä ja rankakatos. Rakennetut pyörätuoliluiskat helpottavat kulkua käymälään sekä rankakatokseen. Vuonna 2005 saaren uitettu laituri asennettiin paikoilleen.

Kuva 14. Liiteri Vanhassamäessä (Oiva Turunen).

Kuva 15. Säynätsaaren laavu, rankakatos ja pyörätuoliluiskat (Harri Kaipainen).

7. Venevaja Anttolassa 2006

Anttolan sataman vieressä sijaitseva vanha venevaja tunkattiin ilmaan. Alajuoksu ja kantavat seinärakenteet uusittiin. Vajaan johtava kävelysilta uusittiin

Kuva 16. Anttolan venevaja (Harri Kaipainen).

8. Pien-Toijolan talonpoikaismuseumo 2005-2007

Vuonna 2005 uusittiin navetanparven ulko-ovi sekä laitettiin parven seinien reikiin verkkoa, ett-eivät linnut pääsisi sisälle. Vuonna 2006 uusittiin aitan kolmiorimakatto. Vanhan päärakennuk-sen lattiaa purettiin ja tutkittiin uunin perustuksia. Uuni purettiin pois, samoin savupiippu. Lattia rakennettiin takaisin ja laudoista rakennettiin uunin näköinen rakennelma. Vuonna 2007 kun-nostettiin puuliiterinliiterin katto sekä puomiaita navetan ja parkkipaikan välillä. Piha-alueelle tehtiin kivasalaoja ohjaamaan pintavesiä. Pihapiirin kahteen kaivoon rakennettiin puusta uudet kaivonkannet ja pellolla olevaan kaivoon rakennettiin vinttikaivon vivusto.

9. Rouhialan hevostalli 2006

Mikkelin keskustassa sijaitsevan hevostallin katto kunnostettiin. Rakennuksessa oli pärekaton päällä tiilikatto. Vanhat rakenteet purettiin ja tilalle laitettiin peltikatto.

Kuva 17. Pien-Toijolan museon vinttikaivo (Harri Kaipainen).

Kuva 18. Rouhialan tallin katon kunnostustyöt (Harri Kaipainen).

10. Röppään tuulimylly 2007

Tuulimyllyyn asennettiin siivet paikoilleen.

11. Ehrnroothin lato 2007

Aikaisemmin kunnostettuun latoon tehtiin kesken jääneet lattiarakenteet valmiiksi.

12. Porrassalmen kirkkotalli 2007

Vanhan kirkkotallin pärekatto uusittiin. Päreinä käytettiin haapapärettä.

13. Kiviarkkulaituri ja rankakatos 2007

Hangastenmaalla sijaitsevalle yleiselle rantautumispaikalle tehtiin kiviarkkulaituri sekä rakennettiin rankakatos.

14. Korpikosken nylkyvaja 2007

Korpikosken Erä ry:n nylkyvajaan tehtiin pienimuotoinen laajennus.

15. Etelä-Savon ympäristökeskuksen uuden varikon muutostyöt 2007.

Kuuden työntekijän työsuhdetta jatkettiin vuoden loppuun saakka ympäristökeskuksen varikon muutto- ja uuden varikon muutostöitä varten. Lisäksi välitöinä maalattiin Jalkaväkimuseon rakennus nro. 11 ikkunoita.

Kuva 19. Röppään siipien asennus käynnissä (Harri Kaipainen).

Kuva 20. Porrassalmen kirkkotalli (Jarmo Häkkinen).

Kuva 21. Hangastenmaan kiviarkkulaituri (Tarmo Janhunen).

Kuva 22. Hangastenmaan rankakatos (Jarmo Häkkinen).

Kuva 23. Etelä-Savon ympäristökeskuksen uuden varikon rakennustyöt (Tarmo Janhunen).

Tienvarsien raivaukset 2006-2007

Tiehallinnon Kaakkois-Suomen tiepiirin kanssa yhteistyössä raivattiin tienvarsia Suurlahdentielä, Lietveden tiellä, Anttolan tiellä, Hurissalon tiellä sekä Mikkelin alueella 5-tien varressa. Lisäksi raivattiin Mikkelin kaupungissa tieliittymien väliin jääviä alueita. Tienvarsienraivaustöissä työskenteli kesäisin 2 työntekijää. Urakoitsijat poistivat kohteista raivausjätteen. Työkohteet ovat vaatineet liikennejärjestelyjä sekä -ohjausta.

Vuonna 2006 tienvarsia raivattiin 39,8 km ja vuonna 2007 15,9 km. Lisäksi vuonna 2007 raivattiin tienvarsimaisemia avoimiksi ja siistittiin kallioleikkausalueita 15 kohteella.

Kuva 24. Astuvansalmen parkkipaikka ennen raivausta (Harri Kaipainen).

Kuva 25. Astuvansalmen parkkipaikka raivauksen jälkeen (Harri Kaipainen).

Muut työt

1. Vertinsuon ennallistaminen 2005

Haukivuorella sijaitsevaa Vertinsuoaluetta ennallistettiin. Suolle on joskus kaivettu avo-oja. Ojaan tehtiin puista ja paikalla olevasta maa-aineksista 10 patoa, jotka hidastavat veden virtausta.

2. Kuomiokosken ympäristön siistimistyöt 2005

Raivattiin kylä-aluetta ja tienvarsia sekä suoritettiin raivausnuotto Ankkalammella.

3. Liikuntareitit 2005

Hirvensalmen liikuntareitille rakennettiin siltoja ja pitkospuita sekä tehtiin opaskylttejä. Anttolan Neitvuorelle merkattiin luontopolkua ja tehtiin pitkospuita sekä opaskylttejä.

4. Kaivonkunnostukset

Vuonna 2005 puhdistettiin edelliseltä vuodelta puhdistamatta jääneet 9 kaivoa Mikkelin alueella.

5. Öljyntorjuntatyöt Mäntyharjun Kurkilahdella 2007

Öljyn saastuttamat vesikasvit niitettiin sekä veteen laskettiin öljypuomiin sidottu suodatinkangas estämään öljyn leviämistä.

Kuva 26. Vertinsuon patorakennelma (Harri Kaipainen).

Kuva 27. Mäntyharjun öljypuomin veteen lasku (Esa Rouvinen).

Kuva 28. Mäntyharjun öljyntorjuntanuottaus (Esa Rouvinen).

Pieksämäen alueen työkohteet

Rakennusten kunnostukset

Vuosina 2005 ja 2007 Pieksämäen alueella kunnostettiin neljää rakennusta. Myllyjen kunnostustyöt kestivät koko kesän. Rakennusten kunnostustoissa oli 4-8 työntekijää.

1. Siilin mylly

Siilin myllystä kunnostettiin vuonna 2006 höyrykattilahuoneen ja generaattorihuoneen yhdistävä yhdyshuone sekä katto. Myös mylläriin asuintalon eli päärakennuksen katto sekä aitan ja perunakellarin katot korjattiin. Vuonna 2007 kunnostettiin sahapuolen sisäpuolisia rakenteita, runkorakenteita, ulkoseinän laudoitusta sekä kattoja. Maalauksessa käytettyä punamultamaalia keitettiin itse, jolla saatiin maalattua 70 % ulkoseinistä. Työt jäivät myllyllä kesken.

2. Mäenpään tuulimyllyn kunnostus

Tuulimylly purettiin kokonaan. Myllystä uusittiin huonokuntoiset osat: jalusta, pysty akseli, kannatinpalkit ja lattia. Hirsiseinistä alimmat hirret uusittiin ja ylemmältä huonot hirret korvattiin vanhoilla hyväkuntoisilla hirsillä. Siivet rakennettiin kokonaan uudestaan. Tuulimyllyn kasaaminen jäi kesken.

3. Pyhäluoman mylly

Korjattiin myllyn alahirsiä ja runkoa. Lisäksi kunnostettiin muita myllyalueen rakennuksia vaihtamalla ulko-seinän alahirsiä sekä nostamalla rakenteita.

4. Korsulaavu

Laavulle vaihdettiin ulkoseinän ylähirsistä sekä uusittiin kattorakenteita.

Tienvarsien raivaukset

Vuonna 2007 Tiehallinnon Kaakkois-Suomen tiepiirin kanssa yhteistyössä raivattiin

- 5 levähdysaluetta (0,3 ha/alue)
- 4 risteysaluetta (0,4 ha/alue)
- 7 järvien näkymäaluetta (0,2-3 ha/alue)

Urakoitsijat poistivat kohteista raivausjätteen. Työkohteet ovat vaatineet liikennejärjestelyjä sekä ohjausta. Tienvarsien raivaustoissa työskenteli koko kesän ajan 5-6 työntekijää.

Ympäristötyöt

Vuonna 2007 suoritettiin erilaisia puistotöitä Pieksämäen kaupungin alueella. Näissä töissä työskenteli 2-4 työntekijää.

Kuva 29. Siilin myllyn katon korjaus (Arto Rautiainen).

Kuva 30. Mäenpään tuulimyllyn rakentaminen (Arto Rautiainen).

Kuva 31. Pyhäluoman myllyn suoja-aita (Arto Rautiainen).

Kuva 32. Vaarallisten oksien poistamista tien päältä (Pallolanmäki, Arto Rautiainen).

Savonlinnan alueen työkohteet

Rakennusten kunnostukset

Vuonna 2006 Savonlinnan seudun alueella kunnostettiin yhteensä neljää rakennusta. Kunnostustöissä oli vuoden aikana 4 työntekijää.

1. Uimala Kerimäellä

Kirkonkylän uimalaan uusittiin laiturit sekä kunnostettiin uimakoppia.

2. Mummon mökin ulkorakennus Kerimäellä

Taajama-alueella sijaitsevassa mummon mökissä uusittiin pärekatto, seinälaudoitusta sekä osa hirsistä.

3. Kalasatama Enonkoskella

Hyypiänniemen kalasataman jalostusrakennuksen katto korjattiin ja maalattiin. Myös vuori- laudoitusta ja ikkunanpokia korjattiin sekä maalattiin.

4. Entisen Salen kiinteistö Enonkoskella

Ulkoeristyksestä poistettiin vanha maali ja rakennus maalattiin uudelleen.

Ympäristön kunnostustyöt

1. Kokonsaari Savonlinnassa 2006

Kokonsaarella tehtiin maisemanhoitosuunnitelman mukaisia töitä. Tanssitalon pihapiiriin ympärille tehtiin riukuaitaa 220 m. Kunnostettiin verkkokorsu, jonka ympäristöön tehtiin myös riukuaitaa 62,8 m, lisäksi tehtiin portteja ja veräjiä. Ympäristön raivaustöitä tehtiin 2,5 ha ja maisemointiin vanhoja kiviaitoja 1,7 kilometrin matkalta.

2. Ahvensalmen luontopolku 2006

Savonlinnan Ahvensalmelle raivattiin luontopolku, tehtiin pitkospuita 89 m sekä pystytettiin opaskylttejä.

Tienvarsien raivaus

Vuonna 2006 Tiehallinnon Kaakkois-Suomen tiepiirin kanssa yhteistyössä raivattiin Punkaharjulla kantatien 14 tienvarsia 41 km ja kantatie 479 tienvarsia 27 km. Raivaustöissä työskenteli 2 työntekijää.

Kuva 33. Enonkosken Sale (Oiva Turunen).

Kuva 34. Riukuaitaa Kokonsaarella (Sirpa Peltonen).

Kuva 35. Pärekaton tekoa verkkokorsuun Kokonsaareissa (Sirpa Peltonen).

Vesistökunnostukset

Vesistökunnostustöihin kuuluu pyydysten teko, hoitokalastus ja vesikasvien niitto sekä ojakatkosten teko. Raportointikauden aikana ei tehty pyydyksiä lainkaan. Vuonna 2005 vesistökunnostustöissä oli mukana 6 työntekijää, joista 2 työskenteli Mikkelin alueella ja 4 Pieksänmaan alueella. Vuonna 2006 vesistökunnostustöihin osallistui Mikkeliissä 2 ja Savonlinnassa 2 työntekijää. Vuonna 2007 vesistökunnostustöihin osallistui Mikkeliissä 2 ja Pieksämäellä 2 työntekijää.

Hoitokalastus

Hoitokalastuksen tarkoituksena on pienentää järvien sisäistä kuormitusta sekä antaa elintilaa järveen jääville kaloille. Hoitokalastusta suoritettiin pauneteilla ja katiskoilla pääasiassa keväisin.

Taulukko 8. Hoitokalastuksen saalismäärät vuosina 2005–2007.

Vuosi	Mikkeli	kg	Pieksämäki	kg
2005	Maahjärvi	895	Ylä-Siilijärvi	150
			Ala-Siilijärvi	250
			Iso-Syväjärvi	220
			Naarajärvi	30
2006	Maahjärvi	710		
	Pikku-Vuolinko	970		
2007	Maahjärvi	784	Palokki	655
	Surnui	1370	Hako-Palokki	321
	Orijärvi	697		
Yhteensä		5426		1626

Koekalastus

Koekalastuksen tarkoituksena on selvittää järvien kalakantaa, sen ikärakennetta ja lajistokoostumusta. Tuloksia käytetään hyväksi suunniteltaessa järvien kunnostustoimenpiteitä. Koekalastuksia on tehty osittain yhteistyössä Mikkelin kalastusalueen kanssa.

Taulukko 9. Koekalastetut järvet vuosina 2005-2007.

Vuosi	Mikkeli	Pieksämäki
2005	Iso-Kangasjärvi Keihäsjärvi Louhijärvi Maahjärvi Pieni-Kangasjärvi Saarinen Ylimmäinen	Ala-Siilijärvi Hako-Palokki Iso-Lahnanen Kirvesjärvi Naarajärvi Palokki Pikku-Lahnanen Ylä-Siilijärvi
2007	Ala-Salvanen Herajärvi Hertunlampi Höytjärvi Iso Ilkojärvi Iso-Vissanen Kaatronlampi Kaihlanen Kernuu Lapinjärvi Likojärvi Linannen Pieni Ilkojärvi Pieni-Vissanen Saarijärvi Siilinjärvi Syvänen Säkälampi Särkijärvi Tervanen Ylimmäinen Ylä-Salvanen	Haapajärvi

Vuonna 2006 ei tehty koekalastuksia.

Kuva 36. Hoitokalastusta Maahjärvellä (Oiva Turunen).

Kuva 37. Koekalastusta Mikkeliissä (Tarmo Janhunen).

Vesikasvien niitto

Vesikasvien niitto parantaa rantojen maisemallista arvoa ja viristyskäyttömahdollisuuksia. Niittämällä poistuu myös kasveihin sitoutuneita ravinteita.

Vesikasvien niittoa tehtiin kaikkina kesinä. Niitot aloitettiin heinäkuun alussa ja ne kestivät elosyyskuuhun saakka. Vesikasvien niitto tehtiin projektin puitteissa vuosina 2005 ja 2007 Mikkelin ja Pieksämäen seuduilla ja vuonna 2006 Mikkeliissä, Kerimäellä ja Savonrannalla.

Kesällä 2005 Mikkelin seudulla niitettiin vesikasveja 8 järvellä yhteensä 45,20 hehtaaria. Niittoa tehtiin Mikkeliissä, Mäntyharjulla, Juvalla ja Sulkavalla. Pieksämäen alueella niitettiin yhteensä 91,5 hehtaaria 15 järvellä. Kohdejärvet sijaitsivat Pieksämäellä ja Joroisissa. Vuonna 2005 tavoite saavutettiin. Niitetty ala oli yhteensä 136,7 hehtaaria.

Kesällä 2006 Mikkelin seudulla niitettiin vesikasveja 2 järvellä yhteensä 5,5 hehtaaria. Niittoa tehtiin Mikkeliissä ja Sulkavalla. Savonlinnan alueella niitettiin yhteensä 4,1 hehtaaria. Vedenpinnat olivat vuonna 2006 poikkeuksellisen alhaiset, joten kaikkia suunniteltuja niittotöitä ei voitu toteuttaa. Niitettyä alaa oli yhteensä 9,6 hehtaaria. Pieksämäen seudulla ja Joroisissa työllistymisen palvelukeskus Hakeva ja kansallisella rahalla palkatut työntekijät niittivät vesikasveja 30 hehtaaria.

Kesällä 2007 Mikkelin työntekijät niittivät vesikasveja 6 järvellä yhteensä 30 ha. Pieksämäen työntekijät niittivät 7 järvellä yhteensä 66 hehtaaria. Pieksämäellä kansallisella rahalla palkatut työntekijät osallistuivat niittotöihin.

Mikkelin keskustassa sijaitsevassa Laihalammessa testattiin uudenlaista vesikasvien niittomenetelmää kelluslehtisten vesikasvien vähentämiseen. Lammen pohjassa vedettävällä leikkurilla vaurioitetaan kasvien juuria, jotka käymisreaktion seurauksena alkavat nousta pintaan. Pintaan nousseet juurakot harattiin rantaan, josta Mikkelin kaupungin tekninen toimi nosti juurakot maalle ja toimitti kompostoitavaksi.

Taulukko 10. ESR-projektissa toteutetut vesikasvien niitot.

Mikkelin työntekijät	2005 (ha)	2006 (ha)	2007 (ha)
Haukilampi	13		
Parikanniemen lastenkodin ranta	2		
Metsälampi	1		
Launialan lahti	0,2		
Laihalampi	2		2
Pieni-Ruotimo	10		
Nevajärvi	14		
Oravareitti	3	4,5	
Hiukkanen		1	5
Vaahersalonlampi			6
Kuliniemi			4
Kaijansalmi			4
Sysmäjärvi, Kiekanlahti			9
Mikkelin seutu yhteensä	45,2 ha	5,5 ha	30 ha
Pieksämäen työntekijät	2005 (ha)	2006 (ha)	2007 (ha)
Kiekanlahti	5		
Kirveslahti	2		
Iitosenjärvi	6		
Jokilampi	2,5		
Kotkatlahti	7		9
Niittylampi	1,5		
Naarajärvi	10		
Haapajärvi	9		10
Niskajärvi	12		
Vangasjärvi	9		
Pyhäluoma	0,5		
Pitkäsjärvi	1,5		
Ruokojärvi	20		16
Alanteenlampi	2,5		
Riihisalmi	3		
Heiniö			3
Pohjois-Surnui			10
Salmenjärvi			
Hyviänsalmi			8
Joroisselkä, Puomilansalmi			10
Pieksämäen ja Joroisten seutu yhteensä	91,5 ha		66 ha
Savonlinnan seutu	2005 (ha)	2006 (ha)	2007 (ha)
Kirkkoranta		2,8	
Herttuan edusta		0,5	
Löksä-järvi		0,8	
Rönkönvaara		-	
Savonlinnan seutu yhteensä	--	4,1	--

Kuva 38. Vesikasvien niittoa Vaahersalon lammessa (Tarmo Janhunen).

Kuva 39. Laihalammen juurakot (Tarja Pusa).

Perinnebiotooppien hoito

Perinnebiotooppien hoidon tarkoituksena on säilyttää ja lisätä maatalousympäristön luonnon monimuotoisuutta. Etelä-Savossa esiintyviä perinnebiotooppityyppejä ovat mm. tuoreet niityt, kuivat niityt eli kedot, hakamaat ja metsälaitumet.

Vuonna 2005 Mikkelissä Anttolassa Väisälän niittyä niitettiin 2 hehtaaria.

Vuonna 2006 Kerimäellä niitettiin Lamminmäen niittyä. Niittoalueen pinta-ala oli n. 3,6 hehtaaria.

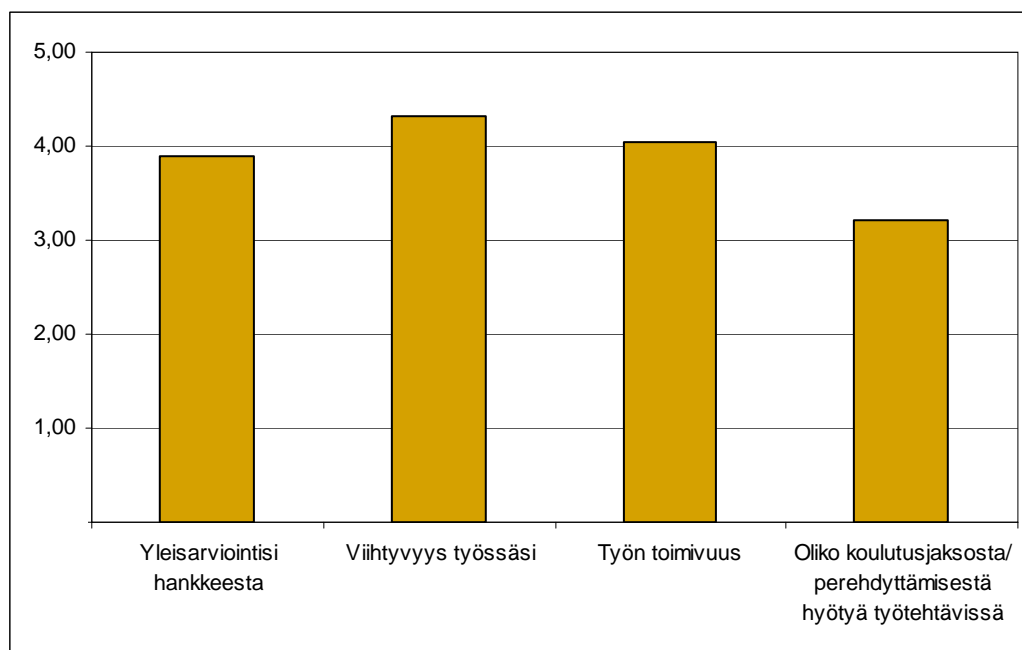
Vuonna 2007 ei hoidettu perinnebiotooppeja lainkaan.

Työntekijät keräsivät niittojätteen kompostoitavaksi molemmista kohteista.

Palaute

Vuosittain työntekijöiltä kysyttiin palautetta kesän töistä. Mielipidettä kysyttiin hankkeesta yleensä, työssä viihtymisestä, työn toimivuudesta ja koulutuksen ja perehdyttämisen sopivuudesta työtehtäviin. Lisäksi kysyttiin oliko hankkeeseen työllistymisestä hyötyä tulevaisuudessa. Lähes 90% oli sitä mieltä, että hankkeeseen työllistymisestä oli hyötyä tulevaisuutta ajatellen, kun taas 8,5 % ei pitänyt sitä hyödyllisenä. Vastaajista 1,5 % ei osannut arvioida oliko hankkeeseen työllistymisestä hyötyä vai ei.

Palautetta antoi 18 työntekijää vuonna 2005, 20 työntekijää vuonna 2006 sekä 20 työntekijää vuonna 2007.

Kuva 40. Palautekyselyn vastaukset 2005 – 2007.

Työntekijöiden palautekyselykaavakkeessa oli mahdollista antaa kirjallisesti lisää palautetta, jota tuli seuraavanlaisesti:

- työaika meni jouhevasti ja työ oli sopivan vaativaa
- palkkaus kannusti hyvin työhön ja kulukorvaukset kattoivat sopivasti tai oikeastaan hyvin kustannukset
- työnjohto toimi hienosti eri tilanteissa
- vesistö- ja rakennustyöt monipuolisia/vaihtelevia, joissa työskentely haastavaa
- erittäin toimiva työyhteisö
- kesä oli kaunis ja työssä viihdyin erinomaisesti, toivottavasti joskus palataan työn merkeissä
- aika meni nopeasti
- kesä meni nopeasti
- onko lomat oikein ?
- olisin ollut mielelläni pitempäänkin työssä, jos se olisi ollut mahdollista. ESR-projekti oli tosi mielenkiintoinen. Olen sitä mieltä, että näitä projekteja voisi olla jatkossakin
- työtehtävät entuudestaan tuttuja. Rutiinilla mentiin.
- kävin maisemointikurssin 7 v. sitten. Oppinut väliajan tekemällä raivaustöitä. Ympäristökeskuksen työt ovat mielekkäitä. Olimme kuitenkin lainassa kunnalla. Siellä ei toimi mikään. Työtehtävät lähinnä "kesäpoikien" hommia. Kukkia, ruohoa, siimaleikkuria. Vähänkin mielekkäämpi homma jää kesken jonkin ruusupuskan vuoksi. Suhde oli kolme työnjohtajaa per kaksi työmiestä.
- työ erittäin vaihtelevaa ja mielenkiintoista
- työaika ja palkkaus 100 %
- Monipuolisia työtehtäviä
- "tiimityö" ennakointi; maalauksen kuivuminen, säätiedotukset ym.

Myös yhteistyötahoilta kysyttiin palautetta vuosittain. Yhteistyötahoilta kysyttiin mielipidettä työntekijöiden ahkeruudesta, työn laadusta ja yhteistyön toimivuudesta ympäristökeskuksen kanssa.

Työntekijöiden ahkeruus:

- ahkeruutta vaikea arvioida, koska ei ollut vertailukohdetta
- Jari ainakin vaikutti ahkeralta
- Jari ja Kari tulivat erittäin hyvin toimeen talonväen kanssa, kommunikointi sujui hyvin
- tekijät ahkeria, työnjohto hyvin organisoitu ja toimiva; työsaavutuksena tehtiin kahden kesäkauden työt
- työntekijät ilmeisesti panostivat enemmän laatuun kuin työn nopeuteen
- välttävä / hyvä
- erittäin ahkeria
- hyvä
- työntekijät olivat töissä ahkerasti. Kuuma kesä rajoitti töitä jonkin verran.
- työntekijät (2 kpl) tunnollisia ja ahkeria
- työntekijät olivat tunnollisia ja ahkeria
- työntekijöiden ahkeruus kohtalaista
- työntekijät saivat työnsä päätökseen määräajassa ja olivat kiinnostuneita tehtävästään. Olivat ahkeria.
- hyvä
- kiitettävä
- työ sujui ripeästi, vaikka sateet vaivasivat miltei päivittäin
- työntekijät olivat työnsä taitajat. Hatun noston paikka
- välttävä
- Oiva Turunen toimi työnjohtajana, tietää parhaiten ahkeruus asian

Työn laatu:

- Vesikasvien niitto tuli liian myöhään syksyllä. Tällä työllä ei ollut minun näkemykseni mukaan mitään merkitystä
- kyllä ukot työnsä osasivat ja tekivät mitä oli tarkoitus
- työmiehet tekivät työnsä hyvin
- työnlaatu oli hyvä

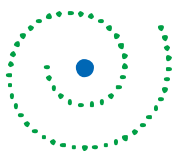
- työnlaatu varsin hyvä
- hyvä
- hyvä-erittäin hyvä
- välttävä/hyvä
- hyvä
- hyvä
- työn laatu oli hyvä, jossain mielessä niitettiin ehkä liikaakin, joka oli osittain allekirjoittaneen syytä, kun halusin oikaista yhden näkyvän kohdan. Mutta jälki on hyvä.
- hyvä
- laatu oli hyvää ja työnjälki oli kaikkia tyydyttävä
- kaislojen niitto olisi voinut onnistua paremmin jos vesi olisi ollut korkeammalla.
- erittäin hyvä
- meidän mielestämme työnlaatu oli hyvää ja ammattitaitoista
- Myllyn rakennuksista jäi kesän 2006 työkohteeksi saharakennuksen kattaminen, seinien ja alapohjan kunnostus, lisäksi kaikkien rakennusten ikkunoiden uusiminen ja maalaustyöt
- tuulimylly ja riihi korjattu hyvään toimintakuntoon, entisöity. Kiitos ympäristökeskuksen työnjohdolle ja työmiehille
- rantajoen kaislikoiden niitto erityisveneeseen niittokoneen kanssa. Kaislan rannalle vieminen eri kohteisiin, josta kartanon työntekijät veivät kaislan aumoihin
- hyvä
- hyvä
- erittäin hyvä. Työssä korostui ammattitaito ja oma-aloitteisuus. Erityinen plussa siististä purkutyöstä ja jälkiraivauksesta.
- niittotyö sujui erittäin hyvin, pätevien kavereiden toimesta, kiitos ! Hankkeesta tulee hyötyä paitsi osakaskunnalle myös n. 12 ranta-alueen kiinteistölle
- olosuhteisiin nähden oikein hyvä. Veden mataluus teki vaikeuksia
- hyvä
- hyvä

Yhteistyö Etelä-Savon ympäristökeskuksen kanssa:

- yhteistyöstä ympäristökeskuksen kanssa ei ollut moittimista
- yhteistyö ympäristökeskuksen kanssa sujui hyvin
- yhteistyö ympäristökeskuksen kanssa sujui erityisen hyvin, kuten edellisenäkin vuonna. Aina voi ottaa yhteyttä Harriin ja Oivaan, jos oli tarvetta yhteydenottoon.
- suuret kiitokset hyvästä yhteistyöstä
- erittäin hyvin
- erinomaisen hyvin
- erittäin hyvin
- yhteistyö toimii erittäin hyvin
- hyvin
- yhteistyö toimii erinomaisesti. Kunnalla on monivuotinen kokemus tällaisista yhteistöistä. Vesa Kalsta ja Oiva Turunen ovat hoitaneet työt erinomaisesti. Heille suuri kiitos.
- yhteistyö Oiva Turusen ja Vesa Kalstan kanssa sujui jouhevasti ja hyvin, kuten edellisinäkin vuosina
- yhteistyö on ollut sujuvaa ja tapahtunut hyvässä hengessä
- yhteistyö Etelä-Savon ympäristökeskuksen kanssa on sujunut erinomaisesti. Joka kerta kun olemme olleet yhteistyössä järjestelyt ovat olleet mainiot
- hyvin
- hyvin, tosin tieto työn aloittamisesta saatiin niin myöhään, että talkoojoukon kokoaminen oli käydä hankalaksi
- työnjohdon tavoitettavuus helppoa, myös loma-aikana. Kaikki sujui aivan suunnitelmien mukaisesti. Neuvonta oli laadukasta.
- Ei ole vaikeuksia. Olemme saaneet kaikkia mita neuvottelussa sovimme. Kiitokset hyvästä yhteishengestä
- Hyvin
- Oikein hyvin Oiva Turusen ansiosta. Kiitokset hänelle.

Muuta:

- toivottavasti jatkuu ainakin kaksi seuraavaa vuotta
- toivotaan vielä jakoa kesälle 2006 jos katsotaan tarpeelliseksi
- Riissalmen tiuhan ruovikon niittäminen jäi kesken vedenpinnan alhaisuuden takia. Mainitussa salmessa n. 50 m pituinen osuus on niin matala, että ruoppaus tai syventäminen heitokauhakoneella olisi tarpeen. Silloin saisi koko salmen auki ts. veden vaihtumaan.
- vesi on selkiintynyt
- niittojätteen keruussa jonkin verran ongelmia
- kartano yhteistyössä Etelä-Savon ympäristökeskuksen kanssa myös rakennus- ja kulttuurimaisema-asioissa, joissa myös pelkästään hyviä kokemuksia
- toivon yhteistyön jatkuvan tulevaisuudessa (koko Lenjuksen pihapiiri on kulttuurihistoriallisesti arvokasta)
- niittoa jatkettava vielä
- Metsästysseura kiittää Etelä-Savon ympäristökeskusta ja Oiva Turusta. Hanke onnistui oikein hyvin.
- Hirsirakentamisen osalta työn ennakkosuunnittelussa parantamisen varaa; puiden tarkempi/parempi hyödyntäminen toteutuisi.

ETELÄ-SAVON
YMPÄRISTÖKESKUS